

**ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА**

Кафедра лінгводидактики та іноземних мов

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри

«28» серпня 2018 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

"Іноземна мова (англійська) за професійним спрямуванням"
напрями підготовки: 014.03 Середня освіта
014.06 Середня освіта (Хімія) та
014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
природничо-географічний факультет

2018-2019 початковий рік

Робоча програма з навчальної дисципліни "Іноземна мова (англійська) за професійним спрямуванням" для студентів 1 курсу природничо-географічного факультету. – 20 с.

Розробники: к. пед. н., доцент Смірнова Ліна Леонідівна

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри лінгводидактики та іноземних мов

Протокол № 1 від 28 серпня 2018 року.

Завідувач кафедри **лінгводидактики та іноземних мов**

_____ (проф. Шандрук С.І.)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Іноземна мова за професійним спрямуванням»

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 10	01 Освіта	Нормативна	
Тем – 5	Спеціальність:	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин - 300	014.06 Середня освіта (Хімія) та	1-й	-й
	014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)	Семестр	
		1-й, 2-й	-й
		Лекції (не передбачено)	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 1,5	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	год.	год.
		Практичні, семінарські	
		138 год.	год.
		Консультації	
		24 год.	год.
		Самостійна робота	
		162 год.	год.
		Індивідуальні завдання: (не передбачено)	
Вид контролю: Залік (I, II семестр),			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 138/162

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу «Іноземна мова за професійним спрямуванням»:

1. Практична: формувати в студентів комунікативну, лінгвістичну й соціокультурну компетенції.
2. Когнітивна: формувати в студентів когнітивну компетенцію у взаємозв'язку з іншими видами компетенцій.
3. Емоційно-розвиваюча: розвивати мовні, інтелектуальні й пізнавальні здібності; формувати в студентів позитивне ставлення до оволодіння як мовою, так і культурою англomовного світу, готовності брати участь в іншомовному спілкуванні; утворювати бажання до подальшого самовдосконалення в галузі володіння англійською мовою.
4. Освітня: формувати усвідомлення функцій іноземної мови в навчальному процесі та в суспільстві; подавати знання про культуру, історію, реалії та традиції країни, мова якої вивчається; розвивати уміння використовувати в разі необхідності різноманітні стратегії для задоволення дидактичних потреб (працювати з книжкою, посібником, підручником, словником, довідковою літературою, мультимедійними засобами тощо); розкривати в студентів здатність до самооцінки і самовдосконалення.
5. Професійна: формувати в студентів професійну компетенцію шляхом ознайомлення їх із різними методами та прийомами навчання іноземної мови, залучення до виконання професійно орієнтованих завдань.
6. Виховна: виховувати в студентів почуття самосвідомості; формувати вміння міжособистісного спілкування; розвивати позитивне ставлення до іноземної мови як засобу спілкування, поваги до народу, носія цієї мови, толерантного ставлення до його культури, звичаїв і способу життя; подавати розуміння важливості оволодіння іноземною мовою й потреби користуватися нею як засобом спілкування.

Завдання:

1. розвивати навички практичного володіння іноземною мовою в різних видах мовленнєвої діяльності в обсязі тематики, зумовленої професійними потребами;
2. формувати термінологічну компетенцію студентів, яка необхідна для обговорення професійних тем, читання, перекладу та аналізу професійно-орієнтованих текстів;
3. збагатити професійні знання студентів;
4. навчити студентів аналізувати, систематизувати отриманий матеріал і презентувати його як в усній, так і в письмовій формах;
5. стимулювати студентів працювати самостійно та у команді.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми та із Загальноєвропейськими Рекомендаціями з мовної освіти, опанувавши програму курсу, студенти повинні:

- **знати:**

- 1) лексичний матеріал в обсязі навчальної програми курсу (2000 лексичних одиниць);
- 2) соціальні, культурні, економічні та політичні дані країни світу, мова якої вивчається, та України; лексику професійного спілкування.
- 3) граматичний матеріал в обсязі навчальної програми курсу;
- 4) правила міжособистісної та міжкультурної комунікації.

- **вміти:**

- 1) здійснювати усно-мовленнєве спілкування (у монологічній і діалогічній формах) в соціально-побутовій, соціально-культурній та професійних сферах, у межах лексичного мінімуму та тематики, передбачених навчальною програмою, використовуючи засвоєний граматичний матеріал;
- 2) висловлюватися в письмовій формі (написання анотацій, листів, заповнення бланків, складання текстів презентацій і т. ін.) в обсязі тематики курсу, використовуючи засвоєний граматичний матеріал;
- 3) розуміти зі слуху зміст автентичних текстів (ділового та повсякденного спілкування з урахуванням соціокультурного та країнознавчого аспектів іноземної мови);

4) читати й розуміти іншомовні автентичні тексти різних жанрів і видів, розглядаючи їх як джерело різноманітної інформації і як засіб оволодіння нею.

Після закінчення курсу студенти **повинні вміти реалізувати:**

- *комунікативно-навчальну функцію* шляхом реалізації інформаційного, мотиваційно-стимулюючого і контрольного-коригуючого компонентів, шляхом вміння кваліфіковано застосовувати сучасні принципи, методи, прийоми й засоби навчання, володіння на рівні B1+ чотирьома видами мовленнєвої діяльності;
- *виховну функцію* шляхом реалізації вміння вирішувати завдання морального, культурно-естетичного й організаційного аспектів засобами іноземної мови з урахуванням особливостей напряму підготовки;
- *розвиваючу функцію* шляхом реалізації вміння зв'язно та логічно будувати монологічне/діалогічне висловлювання, вміння розвивати мовну здогадку та уміння логічно мислити, здатності до формування і розвитку власної інтелектуальної, професійної та емоційної сфер особистості;
- *освітню функцію* шляхом практичної здатності до самоосвіти, здатності розширювати свій світогляд, поглиблювати власні знання з англійської мови.

Програма навчальної дисципліни.

Змістовий блок 1. Life/Time out

Тема 1. Life

Тема 2. Time out

Граматичний матеріал: Present Indefinite, Present Continuous, Present Perfect, Present Perfect Continuous.

Змістовий блок 2. Society/Travel

Тема 1. Society

Тема 2. Travel

Граматичний матеріал: Past Indefinite, Past Continuous, Past Perfect, Past Perfect Continuous.

Змістовий блок 3. Nature/Technology

Тема 1. Nature

Тема 2. Technology

Граматичний матеріал: Future Indefinite, Future Continuous, Future Perfect.

Змістовий блок 4. Great Minds/Fame

Тема 1. Great Minds

Тема 2. Fame

Граматичний матеріал: Modal Verbs: can, may must.

Змістовий блок 5. Nature Studies in My Teaching Career

Тема 1. Work

Граматичний матеріал: Passive Voice, Sequence of Tenses.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових блоків і тем	Кількість годин						
	денна форма				заочна форма		
	усього	у тому числі			усього	у тому числі	
		п.	с.р.	к		п.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовий блок 1. Life/Time out							
Тема 1. Life		8					
Тема 2. Time out		8					
Граматичний матеріал: Present Indefinite, Present Continuous, Present Perfect, Present Perfect Continuous.		7					
Разом годин за блок 1	49	23	26				
Змістовий блок 2. Society/Travel							

Тема 1. Society						
Тема 2. Travel			8			
Граматичний матеріал: Past Indefinite, Past Continuous, Past Perfect, Past Perfect Continuous.			8			
			7			
Разом годин за блок 2						
Змістовий блок 3.	49	23		26		
Nature/Technology						
Тема 1. Nature			8			
Тема 2. Technology			8			
Граматичний матеріал: Future Indefinite, Future Continuous, Future Perfect.			8			
Разом годин за блок 3	32	24		28		
Змістовий блок 4. Great Minds/Fame			12			
Тема 1. Great Minds			12			
Тема 2. Fame			10			
Граматичний матеріал: Modal Verbs: can, may must.						
Разом годин за блок 4	75	34		41		
Змістовий блок 5. Nature Studies in My Teaching Career			20			
Тема 1. Work			14			

Граматичний матеріал: Passive Voice, Sequence of Tenses.						
Разом годин за блок 5	75	34	41			
Разом годин	300	138	162			

Самостійна робота студента

№ з/п	Завдання для самостійної роботи	Кількість Годин
1.	<u>Завдання до змістового блоку I</u>	26
	<i>1. Виконання вправ: (Work Book Speak Out 2d Edition. Units 1, 3).</i>	7
		7
	<i>2. Анотація газетної статті, 3 тис.др.зн.</i>	7
	<i>3. Написання письмової творчої роботи (Academic writing).</i>	5
	<i>4. Словник активної лексики</i>	
2.	<u>Завдання до змістового блоку II</u>	26
	<i>1. Виконання вправ: (Work Book Speak Out 2d Edition. Units 5, 10)</i>	7
		7
	<i>2. Анотація газетної статті, 3 тис.др.зн.</i>	7
	<i>3. Написання письмової творчої роботи (Academic writing).</i>	5
	<i>4. Словник активної лексики</i>	
3.	<u>Завдання до змістового блоку III</u>	

4.	1. Виконання вправ: (<i>Work Book Speak Out 2d Edition. Units 9, 11</i>)	28	
	2. Анотація газетної статті, 3 тис.др.зн.	9	
	3. Написання письмової творчої роботи (<i>Academic writing</i>).	10	
	4. Словник активної лексики	9	
5.	<u>Завдання до змістового блоку IV</u>		
	1. Виконання вправ: (<i>Work Book Speak Out 2d Edition. Units 4, 12</i>)	41	
	2. Анотація газетної статті, 3 тис.др.зн.	10	
	3. Написання письмової творчої роботи (<i>Academic writing</i>).	9	
	4. Словник активної лексики	13	
	<u>Завдання до змістового блоку V</u>		
	1. Творче завдання з інформаційно-комунікативних технологій	9	
	2. Анотація газетної статті, 3 тис.др.зн.	10	
	3. Написання письмової творчої роботи (<i>Academic writing</i>).	9	
	4. Словник активної лексики	13	
			9
	Разом годин		162

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Life/Time out	23
1.1	Introduction into the Course. Feeling Good? Present Indefinite.	2
1.2	True Love/Nice Day, isn't It? Present Indefinite	3
1.3	Someone Special Present Continuous	4
1.4	Free in NYC Present Continuous	4
1.5	Relax/Can I Take A Message Present Perfect.	4
1.6	Rio De Janeiro Present Perfect Final Theme Test	4
2	Society/Travel	23
2.1	Top Cities Present Perfect Continuous	2
2.2	Crime and Punishment/There's A Problem Present Perfect Continuous	3
2.3	Mary's Meals Past Indefinite	4
2.4	Fantastic Film Trips Past Indefinite	4
2.5	Travel Tips/You Can Miss It Past Continuous	4

2.6	Full Circle Past Continuous Final Theme Test	4
3	Nature/Technology	24
3.1	Green Living Past Perfect	2
3.2	It Could Be Because... Past Perfect	4
3.3	The Northern Lights Past Perfect Continuous	4
3.4	Keeping In Touch Past Perfect Continuous	4
3.5	Make A Difference/I Totally Disagree Future Indefinite	4
3.6	Is TV Bad For Kids? Future Indefinite Final Theme Test	4
4	Great Minds/Fame	34
4.1	Hidden Talent Future Continuous	6
4.2	Schools of Thought/What Should I Do? Future Continuous	4
4.3	Inventions Future Perfect	6
4.4	Caught On Film Future Perfect	6
4.5	A Lucky Break/What Can I Do For You? Modal verb CAN	6

4.6	Billion Dollar Man Modal verb CAN Final Theme Test	6
5	Nature Studies in My Teaching Career	34
5.1	A Working Place 4U Modal verb MAY	6
5.2	A Risky Business Modal verb MAY	4
5.3	I Like Working Modal verb MUST	6
5.4	Dream Commuters Modal verb MUST	6
5.5	Cartilage cells, chromosomes and DNA Modal verb TO HAVE TO	6
5.6	Into The Wild Passive Voice Final Theme Test	6

Методи навчання.

1. Комунікативні методи.
2. Метод повної фізичної реакції (TPR method) .
3. Метод трьох «П»: Презентація – Практика – Продукування (PPP method).
4. Метод «Залучай – Вивчай – Активізуй» (ESA method).
5. Метод проектів.

Методи, види контролю та критерії оцінювання

1. Метод усного контролю (індивідуальне або фронтальне опитування).

2. Метод письмового контролю (перевірка домашнього завдання, словесний диктант, лексико-граматичний переклад, твір, комбінований письмовий тест).
3. Метод тестового контролю.
4. Метод самоконтролю.

Розподіл балів, які отримують студенти

І СЕМЕСТР – ЗАЛІК

Поточне тестування та самостійна робота І семестр			Загальна сума балів на залік
Змістовий блок 1 Тема 1+Тема 2	Змістовий блок 2 Тема 1+Тема 2	Змістовий блок 3 Тема 1+Тема 2	
33	33	34	100

Поточне тестування та самостійна робота І семестр (3 змістових блоки):

<u>1. Читання та письмовий переклад фахового тексту (основного)</u>	2 бали
<u>2. Діалогічне мовлення (за шаблоном)</u>	2 бали
<u>3. Діалогічне мовлення (власний)</u>	2 бали
4. Аудіювання	2 бали
<u>5. Монологічне мовлення (усний переказ)</u>	6 балів
<u>6. Самостійна робота:</u>	
А). <u>Завдання з граматики + Work book SpeakOut</u>	4 бали
Б). <u>Письмове анотування газетного тексту обсягом 3 тис.др.з на модуль</u>	3/4 балів
В). <u>Письмовий твір за планом по фаховій темі</u>	4 балів
D) <u>Словник активної лексики</u>	3 бали
<u>7. Контрольна робота (підсумкова)</u>	5 балів

ВСЬОГО: 33/34 балів

Разом: 33+33+34=100 балів

II СЕМЕСТР – ЗАЛІК

Поточне тестування та самостійна робота II семестр		Загальна сума балів на залік
Змістовий блок №4	Змістовий блок № 5	
Тема 1+Тема 2	T1	100
50	50	

Поточне тестування та самостійна робота II семестр (2 змістових блоки):

1. Читання та письмовий переклад фахового тексту (основного)	2 бали
2. Діалогічне мовлення (за шаблоном)	2 бали
3. Діалогічне мовлення (власний)	4 бали
4. Аудіювання	2 бали
5. Монологічне мовлення (усний переказ)	8 балів
<u>6. Самостійна робота:</u>	
А). Завдання з граматики + Work book SpeakOut	4 бали
Б). Письмове анотування газетного тексту обсягом 3 тис. др. з на модуль	8 балів
В). Письмовий твір за планом по фаховій темі	8 балів
D) Словник активної лексики.....	4 бали
<u>7. Контрольна робота (підсумкова)</u>	8 балів

ВСЬОГО: 50 балів

Разом: 50×2=100 балів

Залік виставляється без присутності студента

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		

35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Методи та критерії оцінювання (за видами роботи):

Лексико-граматичний тест (3 завдання по 5 речень)

- 5 (A) – 0-1 помилка (лексична або граматична);
- 4(B) – до 4 помилок (граматичні, орфографічні, лексичні);
- 4(C) – до 6 помилок (граматичні, орфографічні, лексичні);
- 3(D) – до 8 помилок (граматичні, орфографічні, лексичні);
- 3(E) – до 10 помилок (граматичні, орфографічні, лексичні);
- 2(FX) – 11 і більше помилок.

Лексичний переклад (5 речень фахової тематики)

- 5 (A) – 0 помилок;
- 4(B) – 1 помилка (допускається 1 незначна граматична помилка);
- 4(C) – 2 помилки (допускаються 2 незначні граматичні помилки);
- 3(D) – 3 помилки (допускаються 3 незначні граматичні помилки);
- 3(E) – 4 помилки (допускаються 4 незначні граматичні помилки);
- 2(FX) – 5 і більше помилок.

Говоріння (монолог-переказ)

- 5 (A) – 15 речень (допускаються незначні граматичні помилки);
- 4(B) – 12 речень (допускаються незначні граматичні помилки);
- 4(C) – 12 речень (допускаються незначні граматичні та лексичні помилки);
- 3(D) – 10 речень (допускаються незначні граматичні та лексичні помилки);
- 3(E) – 8 речень (допускаються 4 незначні граматичні помилки).

Навички говоріння студентів I курсу оцінюються за такими критеріями:

1. Правильність мовлення.

2. Наповненість фаховим лексичним вокабуляром.
3. Послідовність викладу.
4. Обсяг повідомлення.

(діалог)

- 5 (A) – 10 реплік;
4(B) – 8 реплік;
4(C) – 7-8 реплік (допускаються незначні помилки);
3(D) – 6 реплік;
3(E) – 5-6 реплік (допускаються незначні помилки).

Переклад фахових текстів

- 5 (A) – 15 тис. знаків;
4(B) – 12 тис. знаків;
4(C) – 10 тис. знаків;
3(D) – 8 тис. знаків;
3(E) – 6 тис. знаків.

Методичне забезпечення

1. Робоча програма з навчальної дисципліни "Іноземна мова (англійська) за професійним спрямуванням" для студентів 1 курсу природничо-географічного факультету. – 20 с.
2. Методичні рекомендації щодо підготовки й проведення відкритих практичних занять з іноземної мови за фаховим спрямуванням. – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В.Винниченка, 2012. – 30 с.
3. НМК (Роздатковий матеріал за темами змістових блоків, передбачених робочою програмою).

Рекомендована література

Базова

1. Робоча програма з навчальної дисципліни «Іноземна мова (англійська) за професійним спрямуванням» для студентів 1 курсу природничо-географічного факультету. – 20 с.
2. Antonia Clare, J.J. Wilson. Speak Out 2d Edition. Pre-intermediate. Students' Book. – Pearson Education Limited, 2015. – 176 p.

3. Antonia Clare, J.J. Wilson. Speak Out 2d Edition. Pre-intermediate. Workbook. – Pearson Education Limited, 2015. – 97 p.
4. Фока М.В. A Practical Course of English : Навчально-методичний посібник з англійської мови для студентів першого (I–II семестри) і другого (III семестр) курсів факультетів філології та журналістики й педагогіки та психології, які вивчають дисципліну “Іноземна мова” (англійська) / Марія Володимирівна Фока. – Кіровоград: Центр оперативної поліграфії “Авангард”, 2014. – 248 с.
5. Фока М. Оповідання англійською мовою: читання та опрацювання: Навчально-методичний посібник для студентів першого курсу факультету філології та журналістики, які вивчають дисципліну «Іноземна мова». – Кіровоград: Авангард, 2013. 104 с.
6. Смірнова Л.Л. Переклад як важлива складова навчання іноземної мови на немовних факультетах // Наукові записки. Серія: Філологічні науки (мовознавство): зб. наук. праць. – Вип. 119. – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2013. – С. 380-383.
7. Смірнова Л.Л. Інтегрований підхід як необхідна складова організації процесу іншомовної освіти на немовних факультетах // Наукові записки. Серія: Філологічні науки (мовознавство): зб. наук. праць. – Вип. 128. – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2014. – С. 490-493.
8. Smirnova L.L. Establishing A Proficiency In Teaching English For Students Of Non-Philological Faculties // Наукові записки. Серія: Філологічні науки (мовознавство): зб. наук. праць. – Вип. 145. – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2017. – С. 463 – 468.
9. Smirnova L. Academic writing for non-philological students / Матеріали міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції «Іноземна мова у професійній підготовці спеціалістів: проблеми та стратегії», 15 лютого 2018 року. – Кропивницький, PDF format, ISSN 2522-4743. – С. 80 – 82 [Електронний ресурс] – Режим доступу : https://www.cuspu.edu.ua/images/files-2018/conf/1/maket_2018.pdf
10. Smirnova L. Current trends in teaching English for specific purposes at HEI in Ukraine / International conference “Quality Assurance of Language Programmes at European Higher Education Institutions VII”, Trnava (Slovakia), 14 – 15 June 2018.
11. Smirnova L. Translation as a constituent part of bilingual education // Наукові записки. – Вип. 161. – Серія: Педагогічні науки: зб. наук. праць. – Кропивницький: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2018. – С. 159 – 163.
12. Smirnova L. Bilingual Education In The Context Of Globalization And Modernization Of The Modern World / Матеріали II Міжнародної

науково-практичної конференції [«Інновації в сучасній освіті: український та світовий контекст»], 18-19 квітня 2019 року. – Умань.

13. Smirnova L. Media Communication Tools In Teaching ESP / Матеріали міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції «Іноземна мова у професійній підготовці спеціалістів: проблеми та стратегії», 20 лютого 2019 року. – Кропивницький, PDF format, ISSN 2522-4743. – С. 263 – 266 [Електронний ресурс] – Режим доступу : https://www.cuspu.edu.ua/images/conferences/2019/m02/maket_2019.pdf
14. Smirnova L. Effective Improvement of ESP Students' Skills (Practical Aspect) / Lina Smirnova // Наукові записки. – Вип. 186. – Серія: Педагогічні науки: зб. наук. праць. – Кропивницький: РВВ ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2020. – С. 165-169.
15. Smirnova L. Employability Skills In The Context of Esp / Матеріали міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції «Іноземна мова у професійній підготовці спеціалістів: проблеми та стратегії», 20 лютого 2020 року. – Кропивницький, PDF format, ISSN 2522-4743. – С. 195 – 198 [Електронний ресурс] – Режим доступу : https://www.cuspu.edu.ua/images/conferences/2020/02/maket_materconf2020_1103.pdf

Допоміжна

1. Bartosz Michalowski, Mariana Petrechko, Sam Mckean, Kris Kirby Focus on Exams B1+. – Pearson Education Limited 2019. – 32 p.
2. Bartosz Michalowski, Mariana Petrechko, Sam Mckean, Kris Kirby Focus on Exams B2. – Pearson Education Limited 2019. – 32 p.
3. Мартинюк А.П., Набокова І.Ю., Сverdlova І.О., Юрченко А.А. Exam Trainer. – Dinternal-Books, 2017. – 84 p.
4. Dictionary of Contemporary English / Director Della Summers. – [new edition]. – Longman, 2008. – 1949, [1] p.
5. Murhy Raymond. English Grammar in Use : A self-study reference and practice book for intermediate students of English / Raymond Murphy. – third edition. – Cambridge University Press, 2010. – 379 p.
6. Murhy Raymond. Essential Grammar in Use : A self-study reference and practice book for elementary students of English / Raymond Murphy. – Cambridge University Press, 1996. – 259 p.
7. OxedenClive.NewEnglishFile :Student'sBook : Intermediate / CliveOxenden, ChristinaLatham-Koenig. – OxfordUniversityPress – 159, [1] p.
8. Oxeden Clive. New English File : Student's Book : Pre-intermediate / Clive Oxenden, Christina Latham-Koenig. – Oxford University Press – 159, [1] p.
9. Redman Stuart. English Vocabulary in Use : Pre-intermediate @ intermediate / Stuart Redman. – second edition. – Cambridge University Press, 2010. – 263 p.
10. Soars Liz and John. New Headway : Student's Book : Elementary / Liz and John Soars with Sylvia Wheeldon. – the third edition. – Oxford University Press, – 151, [1] p.

11. Soars Liz and John. New Headway : Student's Book : Pre-intermediate / Liz and John Soars. – Oxford University Press, – 143, [1] p.
12. Soars Liz and John. New Headway : Student's Book : Intermediate / Liz and John Soars. – the third edition. – Oxford University Press, – 159, [1] p.
13. Swan Michael. Practical English Usage / Michael Swan. – third edition. – Oxford University Press, 2009. – 658 p.

15. Інформаційні ресурси

1. <http://www.eb.com/>
2. <http://www.bbc.co.uk/>
3. <http://www.online-literature.com/>
4. <http://www.nytimes.com/>
5. <http://www.univ.kiev.ua/ru/resources/tests4>
6. http://njj.ru/golits/golits_preposition.htm
7. <http://njj.ru/fast/fastlist.htm>
8. <http://njj.ru/exer/exer2.htm#>
9. <http://www.learnersdictionary.com/definition/arbitrariness%20>
10. <http://translate.academic.ru/>
11. <http://online-teacher.ru/study/dialogues-in-english>
12. <https://www.youtube.com/watch?v=xYBVuxflwRk>
13. <http://lingualeo.com/ru/jungle/living-by-the-sword-14145#/page/1>
14. http://www.langust.ru/unit_ur/ureg_078.shtml
15. <http://dictionary.reverso.net>
16. <http://usefulengish.ru/grammar/subjunctive-mood-summary>
17. <http://www.helpforenglish.cz/testy/word-formation-tvary-slov>
18. <http://www.learnenglishfeelgood.com/esl-english-grammar-exercises.html>
19. <http://www.eslpdf.com/verbs-present-tohave1.html>
20. <http://grammar.ccc.commnet.edu/grammar/definitions.htm>
21. <http://www.englishpage.com/verbpage/verbtenseintro.html>
22. <http://www.theguardian.com/childrens-books-site/2013/feb/11/can-children-learn-grammar-from-reading-books>
23. <http://www.writingcenter.uci.edu/tips-for-improving-grammar/>
24. <https://blog.udemy.com/daily-grammar-practice/>
25. http://www.bristol.ac.uk/arts/exercises/grammar/grammar_tutorial/
26. <https://owl.english.purdue.edu/owl/>
27. <http://www.quickanddirtytips.com/grammar-girl>